

ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦІАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

99.

KURJER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 11-го Декабря — 1836 — Wilno. Piątek. 11-го Grudnia.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Вильна.

6-го Декабря, Высочайший день Тезоименитства Его Величества Государя Императора, празднованъ былъ въ здѣшнемъ городѣ слѣдующимъ образомъ:

Въ 10 часовъ утра, Господинъ Гражданскій Губернаторъ, принималъ поздравленія Духовенства, Дворянства, Чиновниковъ и знатнѣйшихъ особъ всѣхъ сословій здѣшнихъ жителей.

Послѣ поздравленій Его Превосходительство со всемъ собраніемъ отправился въ Дворцовую Церковь, для слушанія божественной Литургіи и молебствія. При возглашеніи многолѣтія Его Императорскому Величеству и всему Августѣйшему Дому, произведено съ укрѣпленій 101 пушечный выстрѣлъ.

Въ то же время во всѣхъ церквахъ прочихъ исповѣданій отправлялось молебствіе.

Въ 4 часа по полудни у Его Превосходительства Господина Гражданскаго Губернатора для высшихъ Чиновниковъ и знатнѣйшихъ Особъ, былъ большой обѣдъ.

Общество Благороднаго Собранія давало вечеръ съ танцами. Радужіе многочисленнаго и блистательнаго собранія и забавы продолжались до поздней ночи.

Городъ былъ иллюминированъ.

Санктпетербургъ, 4-го Декабря.

Судья Черниговскаго Совѣстнаго Суда, Надворный Совѣтникъ *Селюкой*, Всемилостивѣйше уволенъ, по прошенію его, за слабостію здоровья, отъ сей должности, а на мѣсто его Судьею означеннаго Суда Всемилостивѣйше повелѣно быть Старшему изъ числа избранныхъ дворянствомъ Кандидатовъ, Штабсъ-Капитану *Тризнѣ*.

— Въ 24 день минувшаго Октября Высочайше утверждены докладъ Синода о возведеніи Казанскаго Зилантова Монастыря изъ 3-го во 2-й классъ, и штатъ сего Монастыря, по которому назначено производить ему содержаніе по 2,593 руб. 11¼ к. въ годъ.

— Исправляющаго должность Начальника Бессарабской карантинной стражи, Генераль-Маіора *Русанова*, Государь Императоръ, согласно представленію Г. Новороссійскаго и Бессарабскаго Генераль-Губернатора, Высочайше повелѣть соизволилъ: назначить Начальникомъ всей Карантинной стражи, состоящей въ Новороссійскомъ краѣ.

— По всеподданнѣйшему докладу Г. Министра Финансовъ о введеніи въ аредныхъ и старостинскихъ имѣніяхъ многопольнаго плодоперемѣннаго земледѣлія и объ отдачѣ въ постоянную администрацію отъ

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

WILNO.

6-го Grudnia, dzień Wielkiej uroczystości Wysockich Imienin Najjaśniejszego Cesarza Jego Mości, obchodzony był w naszym mieście następnym sposobem:

O godzinie 10-tej zrana, Pan Cywilny Gubernator, przyjmował powinszowania Duchowieństwa, Dworzactwa, Urzędników i znaczniejsze osoby wszystkich stanów tutejszych mieszkańców.

Po złożeniu powinszowań, JWP. Cywilny Gubernator, z całym zgromadzeniem, udał się do Kaplicy Pałacowej, dla słuchania Mszy Świętej i modłów. Przy zaśpiewaniu mnogich lat Jego Cesarskiej Mości i Całemu Najjaśniejszemu Domowi, wystrzelono 101 razy z dział twierdzy.

W tymże czasie we wszystkich kościołach innych wyznań odprawiały się modły.

O godzinie 4-tej z południa, u Jaśnie Wielmożnego Pana Cywilnego Gubernatora, dla wyższych Urzędników i znaczniejszych Osób, był wielki obiad.

Towarzystwo Ressursowe dawało wieczór z tańcami. Wesołe zabawy liczного i świetnego zgromadzenia trwały do późna w noc.

Miasto było oświetlone.

Sankt-Petersburg, dnia 4-go Grudnia.

Sędzia Czernihowskiego Sumniennego Sądu, Radzca Dworu *Swiackoy*, Najłaskawiey został uwolniony, na własną prośbę, z przyczyny słabego zdrowia, od tego obowiązku, a na jego miejsce Sędzią pomienionego Sądu Najłaskawiey rozkazano być starszemu z liczby wybranych przez Dworzactwo Kandydatów, Sztabs-Kapitanowi *Тризнѣ*.

— Dnia 24-go zeszłego Października Najwyżey zatwierdzone zostały: przełożenie Synodu o podniesieniu Kazańskiego Monasteru Zilanta z 3-ey do 2-ey klasy, i etat tego Monasteru, podług którego naznaczono mu wydatki na utrzymanie po 2,593 r. 11¼ k. na rok.

— Sprawującego obowiązki Naczelnika Bessarabskiej Kwarantannowej straży, Jenerał-Majora *Rusanowa*, Cesarz Jego Mość, zgodnie z przedstawieniem P. Nowo-Rossyjskiego i Bessarabskiego Jenerał-Gubernatora, Najwyżey rozkazać raczył: назначить Naczelnikiem całej straży kwarantannowej, zostającej w kraju Nowo-Rossyjskim.

— Po nayuniższém przełożeniu P. Minистра Skarbu, o zaprowadzeniu w arendownych i starościńskich majątkach wielopolnego płodozmiennego gospodarstwa i o oddaniu w stałą administracyą od 6 do 8 lat takich

6 до 8 лѣтъ такихъ имѣній, которыхъ никто не беретъ въ арендное содержаніе съ торговъ, Его Императорской Величества въ 25 день Октября Высочайше повелѣть соизволилъ:

1-е. Тѣмъ изъ арендаторовъ Остѣ-Зейскихъ и возвращенныхъ отъ Польши губерній и Областей, кои, держа казенныя имѣнія въ 12 лѣтней арендѣ съ торговъ, пожелаютъ ввести въ оныхъ имѣніяхъ многопольное плодоперемѣнное земледѣіе, съ тонкошерстнымъ овцеводствомъ, или же и безъ оного, продолжать сроки содержанія со взносомъ въ казну платимыхъ нынѣ арендныхъ суммъ, (если впрочемъ оныя неслишкомъ низки) по усмотрѣнію Министерства Финансовъ отъ шести до двѣнадцати лѣтъ, соображаясь при семъ съ числомъ лѣтъ, которое оставаться будетъ еще до окончанія арендныхъ сроковъ.

2-е. Дозволенную Высочайшимъ указомъ 11-го Октября 1829 года отдачу арендныхъ и старостинскихъ имѣній съ торговъ на продолжительнѣйшіе сроки, относить особенно къ тѣмъ желающимъ, которые, будутъ обязываться вводить въ оныхъ имѣніяхъ вышеозначенное лучшее хозяйство.

3-е. Во всякомъ случаѣ, когда явятся желающіе ввести такое хозяйство въ казенныхъ имѣніяхъ, заключать съ ними, сверхъ общихъ арендныхъ кондичій, особыя дополнительныя условія о порядкѣ и времени введенія оного хозяйства, а также о томъ, какія именно новыя постройки и инвентарныя вещи обязанъ содержать по истеченіи аренднаго его срока оставить безъ всякаго вознагражденія въ пользу имѣнія, не долженъ ли онъ также оставить въ имѣніи известное число мериносовъ и какія еще надлежитъ ему наблюдать особыя правила, о чемъ Казенная Палата каждый разъ должны будутъ представлять Министерству Финансовъ на разсмотрѣніе надлежащія съ арендаторомъ соглашенныя предположенія, по предвѣстительному утвержденію оныхъ Гражданскими Губернаторами.

4-е. Само по себѣ разумѣется, что Казенная Палата должны имѣть строгое наблюденіе не только за тѣмъ, чтобы помянутыя дополнительныя условія со стороны арендаторовъ были выполнены со всею точностію, но чтобы и крестьяне казенныхъ имѣній ни сколько не были отягощаемы при семъ выше ихъ обязанностей, подъ опасеніемъ въ обоихъ случаяхъ уничтоженія контракта и взысканія съ арендатора убытковъ казны и крестьянъ.

5-е. Для приведенія въ устройство тѣхъ имѣній, кои пришли въ упадокъ, и кои по не явкѣ желающихъ взять въ содержаніе, остаются въ казенномъ управленіи, отдать сіи имѣнія изъ платежа исчисленныхъ по анислагамъ или по люстраціи суммъ, въ администратіонное, по усмотрѣнію Министерства Финансовъ, управленіе, срокомъ на шесть, а въ особыхъ случаяхъ и на восемь лѣтъ, съ условіемъ о надлежащемъ исправленіи таковыхъ имѣній; предъ истеченіемъ же сихъ сроковъ сдѣлать вызовы желающихъ, на взятіе оныхъ имѣній въ арендное содержаніе съ торговъ.

И 6-е. Если бы не нашлось желающихъ взять имѣнія на основаніи предъидущаго пункта, или мѣра сія была бы признана недостаточною для поправленія имѣнія, то отдать оное на таковой же срокъ благонадежнымъ людямъ въ казенное по отчетамъ управленіе съ употребленіемъ изъ доходовъ, подъ особымъ наблюденіемъ Вице-Губернаторовъ, необходимой суммы для приведенія какъ имѣнія, такъ и крестьянъ въ лучшее положеніе.

— Государственный Совѣтъ, усматривая по производству дѣлъ разнообразное приложеніе судебными мѣстами 66-й статьи Свода Законовъ уголовныхъ (т. 15) въ отношеніи къ лѣтамъ преступниковъ, присуждаемыхъ, вмѣсто ссылки на поселеніе, къ отдачѣ въ военную службу, — *мнѣніемъ положила*: впредъ до общаго пересмотра законовъ о ссылкѣ въ Сибирь на поселеніе, принять за правило, чтобы изъ числа преступниковъ, подлежащихъ по законамъ таковой ссылкѣ, обращаемы были, въ замѣнъ оной: имѣющіе до 35-ти лѣтъ отъ роду, въ военную службу, куда годными окажутся, а имѣющіе отъ 35 до 40 лѣтъ, въ арестантскія роты; имѣющіе же выше 40 лѣтъ отъ роду всѣ безъ изыятія должны быть ссылаемы на поселеніе.

— Государственный Совѣтъ въ соединенныхъ Департаментахъ Законовъ и Экономіи и въ Общемъ Собраніи, разсмотрѣвъ представленіе Министра Финансовъ касательно 311 статьи Свода учрежденій и Уставовъ Кредитныхъ установленій (т. XI), и признавая допущенное въ статьѣ сей дозволеніе оставлять свободными нѣсколько душъ изъ закладываемого въ Заемномъ Банкѣ селенія, не только бесполезнымъ, но и вреднымъ по своимъ послѣдствіямъ, — *мнѣніемъ положила*: означенную статью изъ Свода

майтковъ, которыхъ никто не беретъ въ арендную дѣльню съ торговъ, Его Императорской Величества, dnia 25 Października Najwyższ rozkazać raczył:

1-е. Tym z dzierżawców Nadbałtyckich i powróconych od Polski Gubernii i Obwodów, którzy, trzymając skarbowe majątki w 12 letniej arendzie z targów, zechcą zaprowadzić w tych majątkach wielopolne płodozmienne gospodarstwo, z hodowlą cienko-wełnistych dzierżawy z wnoszeniem do skarbu płaconych teraz summ arendownych, (jeżeli te zresztą nie są zbyt niskie), podług uwagi Ministerjum Skarbu od lat sześciu do dwunastu, stosując się przy tém do liczby lat, która będzie jeszcze pozostawać do ukończenia arendownych terminów.

2-е. Dozwolone przez Najwyższy Ukaz d. 11 Października 1829 roku oddanie z targów arendownych i starościńskich majątków na dłuższe terminy, odnosić mianowicie do tych życzących, którzy będą się obowiązali zaprowadzać w tych majątkach wyżej pomienione lepsze gospodarstwo.

3-е. W każdym zdarzeniu, kiedy stawać będą życzący zaprowadzić takowe gospodarstwo w skarbowych majątkach, zawierać z nimi, oprócz ogólnych arendownych kondycy, osobne dodatkowe warunki o porządku i czasie wprowadzenia tego gospodarstwa, a także i o tém, jakie mianowicie nowe zabudowania, i co z rzeczy inwentarzowych dzierżawca, po upływie arendownego jego terminu, obowiązany jest zostawić bez wszelkiego wynagrodzenia, na rzecz majątku; czy nie powinien także zostawić w majątku pewny liczbę merynosów, i jakie jeszcze należy mu zachować osobne prawidła, o czym Skarbowe Izby za każdym razem obowiązane będą przedstawiać do Ministerjum Skarbu na rozpatrzenie należyte, z dzierżawcą zawarte układy po uprzednim ich zatwierdzeniu przez Cywilnych Gubernatorów.

4-е. Samo z siebie wypada, że Izby Skarbowe obowiązane są mieć pilną bacność, nie tylko na to, ażeby pomienione dodatkowe warunki ze strony dzierżawców były wypełniane z całą akuratnością, lecz ażeby i włóścianie skarbowych majątków nie byli przy tém więcey obciążani nad ich powinność, pod obawą w obu zdarzeniach znikczemnienia kontraktu i uzyskania od dzierżawcy strat skarbu i włóścian.

5-е. Dla przyprowadzenia do porządku tych majątków, które podpadły i które z przyczyny nie stawiania życzących wziąć w dzierżawę, pozostają w zarządzie skarbowym, oddać te majątki za opłatę wyliczonych według anszlagów albo lustracyi summ, pod zarząd Administracyi, podług uwagi Ministerjum Skarbu, na sześcioletni, a w szczególnych zdarzeniach i na ośmioletni termin, z umową o należytem poprawieniu takowych majątków; przed upływem zaś terminów tych uczynić wezwania życzących, do wzięcia tych majątków w arendowną dzierżawę z targów.

И 6-е. Jeżeliby się nie znalazło życzących wziąć majątki na osnovie poprzedzającego punktu, lub gdyby środek ten był uznany za niedostateczny do poprawienia majątku; tedy oddać go na takiż termin zaufanym ludziom pod skarbowy, z oddaniem rachunku zarząd, i z użyciem z dochodów, pod szczególnym dozorem Vice-Gubernatorów, koniecznie potrzebnej summy, na przywiedzenie tak majątku, jako i włóścian do lepszego stanu.

— Rada Państwa, upatrując w odbywaniu spraw, niezgodne zastosowanie przez Urzędy Sądowe 66-go artykułu Połączenia Praw Kryminalnych (T. 15) względnie lat przestępców, przysadzonych zamiast zesłania na zaludnienie, na oddanie do służby woyskowej, — *przez opinię postanowiła*: oddać do powszechnego przewiezienia praw o zsyłaniu do Syberyi na zaludnienie, przyjąć za prawidło, ażeby przestępców, sądzonych podług praw na takowe zesłanie, obracano w zamian tego: mających 35 lat wieku, do służby woyskowej, gdzie się zdolnemi okażą, a mających od 35 do 40 lat, do rot arestańskich; mający zaś więcey 40 lat wieku, wszyscy bez wyjątku, powinni być zsyłani na zaludnienie.

— Rada Państwa na Połączonych Departamentach Praw i Ekonomii i na Powszechném Zgromadzeniu, rozpatrzywszy przedstawienie Ministra Skarbu względem 311 artykułu Połączenia urzędzeń i Ustaw Kredytowych Ustanowien (T. XI), i uznając dopuszczony w artykule tym dozwoleń, zostawiać swobodnemi kilka dusz z wioski, zostające na ewikcyi w Pożyczkowym Banku nietylko za niepożyteczne, ale i szkodliwe dla swoich następstw, — *przez opinię postanowiła*: pomieniony artykuł z Połączenia Praw wyłączyć. Na autentyku.

Законовъ исключить. На подлинномъ собственною Его Императорскаго Величества рукою написано: „*Быть по сему.*“ Въ Царскомъ Селѣ, 14 Октября 1836.

— По указу Его Императорскаго Величества, Правительствующей Сенатъ слушали рапортъ Господина Министра Внутреннихъ Дѣлъ, что не встрѣчая въ положеніи о Евреяхъ 1835 года ограниченій, постановленныхъ прежними узаконеніями относительно жительства Евреевъ въ городъ Вильнѣ и Евреевъ Раввинистовъ въ городъ Трокахъ, равно какъ относительно владѣній Евреевъ недвижимою собственностію въ Каменецъ-Подольскомъ, входилъ онъ съ представленіемъ въ Комитетъ Министровъ, по положенію того Государя Императора 20 истекшаго Октября Высочайше повелѣть соизволилъ: оставить все вышеозначенныя ограниченія въ прежней ихъ силѣ, для чего и сдѣлать сообразно съ оными слѣдующія измѣненія въ положеніи о Евреяхъ: исключивъ изъ § означеннаго положенія Подольскую и Виленскую губерніи, помѣстивъ оныя въ § съ постановленіемъ относительно Подольской того ограниченія, которое полагается въ 4 примѣчаніи къ 11 ст. продолженія свода уставовъ о паспортахъ и бѣглыхъ; — относительно же Виленской изъяснить, что въ оной дозволяется жить Евреямъ, кромѣ 2-хъ улицъ Губернскаго города Вильны: одной ведущей отъ острой Браны до Кафедральнаго Собора, а другой отъ Троицкой Браны до Костела Св. Іоанна, и кромѣ города Трокъ, гдѣ предоставлено Евреямъ Караимамъ исключительное жительство отъ Евреевъ Раввинистовъ, для переселенія коихъ опредѣленъ Высочайше утвержденнымъ 7 Января 1835 года мѣсяцемъ Государственнаго совѣта особый срокъ. (С. В.)

— Столярный мастеръ Августъ *Brenneken* и Псковскій мѣщанинъ Валеріанъ *Roggenbau*, получили десятилѣтнюю привилегію на вновь изобрѣтенную машину для обработки льна, которой польза, по показаніямъ ихъ, состоитъ въ томъ, что 1) обработка льна производится машиною несравненно чище, льняныя волокна не портятся такъ, какъ при ручной треплѣ, гдѣ они сбиваются въ паклю; 2) устраняется вредъ для здоровья рабочихъ, сопряженный съ ручною обдѣлкою льна, при коей пыль, падая на легкія, стѣсняетъ дыханіе и портитъ зрѣніе; 3) въ безостановочномъ удовлетвореніи требованія потребителей; 4) что заведеніе таковой машины въ маломъ видѣ не можетъ затруднить крестьянина самаго посредственнаго состоянія, ибо для дѣйствія оною достаточно трехъ человекъ.

— На основаніи § 55 Устава Россійскаго Общества застрахованія пожизненныхъ доходовъ и капиталовъ, многія лица изъявили желаніе опредѣлительно знать, какое они получаютъ вознагражденіе по полису о выплачиваемомъ по смерти капиталѣ, когда обстоятельства не позволяютъ имъ дальѣ вносить установленныхъ премій, уплаченныхъ уже въ теченіи нѣсколькихъ лѣтъ, имѣя намѣреніе:

1) или прекратить страхованіе,

2) или пріобрѣсти новый полисъ на капиталъ, выплачиваемый по смерти безъ дальняго вноса премій.

Правленіе Общества, стараясь удовлетворить желаніе страхователей, опредѣлило:

къ 1) а, возвратитъ по полису о заключенномъ капитальномъ страхованіи на всю жизнь, когда по оному внесены преміи не менѣе какъ за 6 лѣтъ, половину уплаченныхъ премій наличными деньгами;

б, выдать въ заемъ ту же самую сумму на одинъ годъ по вычету процентовъ и по принятіи въ залогъ полиса, если страхованіе не будетъ прекращено, и надобность въ деньгахъ требовала бы такого распоряженія.

къ 2) Если страхователь предпочтетъ получить новый полисъ на капиталъ, выплачиваемый по смерти, вмѣсто возврата премій или займа, безъ всякаго платежа премій, то выдается оный на каждые сто руб. въ слѣдующемъ содержаніи:

20 25 30 35 40 45 50 55 60 лѣтъ.

Полисъ на 241 228 214 203 190 178 167 155 145 рубл.

Междулѣтія исчислены въ такомъ же содержаніи.

По полисамъ, по которымъ преміи внесены въ теченіи многихъ лѣтъ, возвратная выдача оныхъ будетъ значительнѣе.

Учрежденіе таковой мѣры доставляетъ страхователю ту выгоду, что по 6 лѣтнему платежу премій ему возможно употребить полисъ къ обезпеченію какого либо предпріятія, опредѣливъ въ точности настоящую его цѣнность.

Если бы кто пожелалъ пріобрѣсти таковой уже оцѣненный документъ на нѣсколько лѣтъ впередъ, единовременнымъ взносомъ, то Правленіе согласится на сіе съ уступкою значительныхъ процентовъ.

(Спб. В.)

Власна Яго CESARSKIEY MOŚCI RĘKĄ napisano: „*Ma byдъ podług tego.*“ W Garskimъ Siole, 14-go Października 1836 roku.

— Wedle Ukazu Яго CESARSKIEY MOŚCI, Rządzący Senatъ слушали przełożenia Pana Ministra Spraw Wewnętrznych, że nienapotyając w ustawie o żydach 1835 roku ograniczeń, postanowionychъ dawnieyszymi ustawami względem zamieszkania żydów w mieście Wilnie i żydów Rabbinstów w mieście Trokach, jako też względem władania żydów nieruchomością własnością w Kamieńcu-Podolskim, czyniłъ przedstawienie do Komitetu Ministrów, po którego postanowieniu, CESARZ Яго MOŚĆ, 20-go zeszłego Października NAWYŻEY rozkazać raczyłъ: zostawić wszystkie wyżej wymienione ograniczenia w dawnieyszej ichъ mocy, a zatѣмъ uczynić zgodnie zъ niemi nastѣpne odmiany w ustawie o żydach: wyłączywszy zъ § 3-go pomienionej ustawy Gubernie Podolską i Wileńską, pomieścić je w § 4 zъ postanowieniemъ względem Podolskiej tego ograniczenia, które się znajduje w 4-tej uwadze do 11-go artykułu dalszego ciągu ustawъ o pasportachъ i zbiegach; — względem zaś Wileńskiej, objaśnić, że w niej dozwala się mieszkać żydom, oprócz 2-ch ulic Gubernialnego miasta Wilna: jedney idącej od Ostrej-Bramy do Kościoła Katedralnego, a drugiej od Bramy Trockiej do Kościoła Sw. Jana, i oprócz miasta Trok, gdzie dozwolone jestъ Żydomъ Karaimomъ, wyłączne mieszkanie, od Żydów Rabbinstów, dla przesiedlenia których назначony jestъ przezъ NAWYŻEY zatwierdzoną 7 Stycznia 1835 roku Opinią Rady Państwa osobny termin. (G.S.)

— Mistrzъ kunsztu stolarskiego Augustъ *Brenneken*, i Pskowski mieszczaninъ Waleryanъ *Roggenbau*, otrzymali dziesięcioletni przywilejъ na nowo wynalezioną machinę do oczyszczania lnu, której korzyść podługъ ichъ twierdzenia zależy на тѣмъ: że 1) wyrabianie lnu за pomocą тей machiny wykonywa się nierównie czyściej, nie takъ się psuje włókno, jakъ odъ ręcznego trzepła, gdzie się zbija w pakulę; 2) uchyla się szkodliwość zdrowiu robotników, połączone zъ ręcznymъ oczyszczaniem lnu, gdzie pyłъ padającъ на płuca, tamuje oddechъ i wzrokъ psuje; 3) w zadosyć uczynieniu bezwzględnychъ żądaniomъ potrzebujących; 4) że sporządzenie takiej machiny на małą skalę nie może byдъ trudnymъ dla włóścianina nawetъ średniejъ możności, gdyż do działania dość jestъ trzechъ ludzi.

— Na osnovie § 55 Ustawy Rossyyskiego Towarzystwa assekurowania dożywotnichъ dochodówъ i kapitałów, wiele osóbъ oświadczyło chęć wiedzieć dostatecznie, jakie one otrzymają wynagrodzenie podługъ билету о выплачанымъ по śmierci kapitale, jeżeli okoliczności nie dozwolą imъ dłużey wnosić ustanowionychъ procentówъ, zapłaconychъ już w ciągu kilku latъ, mającъ zamiarъ:

1) albo zaprzestać assekurować,

2) albo nabyć nowy билетъ на капиталъ, wypłacany по śmierci bezъ дальшого wnoszenia преміовъ.

Администрация Товарищества, стараясь зadosь uczynić chęciomъ assekurantów, postanowiła:

do 1) а, zwrócić podługъ билету о zawartej kapitalney assekuracyi на całe życie, kiedy stosownie do niego wniesiono premium nie mniej jakъ за 6 latъ, połowę wypłaconychъ преміовъ gotowemi pieniędzmi.

б, wydać на pożyczkę тѣжъ samą summę на rokъ jeden по odliczeniu procentówъ i по wzięciu на zastawъ билету, jeżeli assekuracya nie ustanie i gdyby potrzeba pieniędzy wymagała takiego rozporządzenia.

do 2) Jeżeli assekurantъ uzna за potrzebę otrzymać nowy билетъ на капиталъ по śmierci wypłacany, zamiastъ zwrócenia преміовъ, tedy билетъ tenъ wydaję się на każde сто rubli w nastѣpującymъ stosunku:

20 25 30 35 40 45 50 55 60 letni.

Билетъ на 241 228 214 203 190 178 167 155 145 rubli.

Поśrednie lata wyliczone są w takimъ же stosunku.

Względnie билетовъ, за котѣрми premia wniesione zostały w przeciagu wielu latъ, powrotne ichъ wydanie będzie znaczniejsze.

Urządzenie takiego środka, daje assekurantowi тѣжъ wygodę, iż по 6-letniemъ płaceniu преміовъ, można mu używać билету dla zabezpieczenia jakiegokolwiekъ przedsięwzięcia, naznaczywszy dekladnie rzeczywistą jego wartość.

Gdyby кто życzyłъ nabyдъ таковой jużъ oceniony документъ на kilka latъ pierwей, przezъ jednoczasowe wniesienie summy, Administracya zgodzi się на to zъ ustąpieniemъ znacznychъ procentówъ. (G.S.P.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 9-го Декабря.

Journal de Francfort извѣщая о изданной въ Женевѣ брошюркѣ Г. Джемса Фази: *О послѣднихъ происшествіяхъ въ Страсбургѣ*, въ которыхъ сочинитель старается доказать права *Людвика Наполеона* на Французской престолѣ, говорить, что можетъ быть эти права ясны въ глазахъ фамиліи Наполеона и сочинителя, но для остальныхъ читателей весьма темны.

— Въ Броштауеръ Фельдъ близъ Глогавы, найдена золотая монета времени Императора Адриана; важное открытіе для музея древностей. (G.C.)

А в с т р і я.

Вѣна, 3-го Декабря.

По новѣйшимъ извѣстіямъ изъ Неаполя, Король назначилъ 7-ое число Января 1837 г. для довершенія торжественнаго обряда бракосочетанія Эрцгерцогини *Терезіи*, которое должно совершиться въ Тридентѣ. Но прежде, нежели Эрцгерцогиня отправится туда, въ сопровожденіи отца своего, при дворѣ, въ продолженіе сего мѣсяца будутъ даваться въ честь ея балы и концерты.

— Прибыль сюда бывшій Министръ *Карла X*, Графъ *Монтель* изъ Герца, гдѣ оставилъ въ траурѣ высокую фамилію, оплакивающую чувствительную свою потерю. Останки покойнаго *Карла X*, досих поръ находятся еще въ тамошней Каплицкой церкви, и не извѣстно когда будутъ перевезены въ Граць.

— Прибыль сюда изъ Штейермарка Е. И. Высоч. Эрцгерцогъ *Иоаннъ*; вчера онъ имѣлъ совѣщаніе съ Княземъ *Меттернихомъ* Государственнымъ Канцлеромъ, который по болѣзни не выходилъ изъ комнаты. (G.C.)

— *Седмиградскій Вѣстникъ* самымъ убедительнымъ образомъ опровергаетъ помѣщенное въ разныхъ иностранныхъ газетахъ извѣстіе, въ которыхъ сказано, что 26 Августа въ Германштадтѣ умершій отъ холеры Генераль-Аудитор-Лейтенантъ *Ельсаццеръ* зарытъ въ землю живой и это печальное происшествіе открылось при раскопаніи могилы по причинѣ пропавшаго кольца. Поминутый журналъ утверждаетъ, что это есть ничто иное, какъ выдумка досужнаго человека, который за недостаткомъ истинныхъ и занимательныхъ происшествій доставляетъ своему корреспонденту нелпыя басни. Генераль-Аудиторъ-Лейтенантъ *Ельсаццеръ* былъ погребенъ спустя 50 часовъ, когда уже на его трупѣ оказались явные слѣды поврежденія, и что онъ никогда не былъ откапываемъ. (A.P.S.Z.)

Ф р а н ц і я.

Парижъ, 2-го Декабря.

Говорятъ, что Посланникъ Соединенныхъ Штатовъ при здѣшнемъ Дворѣ Г. *Касс* начнетъ переговоры касательно устройства взаимныхъ торговыхъ отношений обоихъ Государствъ.

— Сюда прибылъ младшій сынъ несчастнаго Генерала *Квезады* и намѣренъ прожить здѣсь нѣсколько времени; старшій отправился на родину свою въ Гаванну.

— *Messenger* уведомляетъ, что Португальское Правительство подало протестъ противъ Англійскаго Правительства касательно поступка тамошняго Кабинета, во время послѣдней контръ-революціи. Изъ документа сего явствуетъ, что Кабинетъ *Донны Маріи* относился въ Лондонъ и Брюссель, чтобы отозвать Лорда *Говарда де Вальдена* и Г. *Фандевейера*, и что Португальскій Посланникъ Г. *Монкорво*, уже отозванъ. Послѣднее донесеніе подтверждаютъ письма изъ Лондона.

— Жур. *Toulonnais* содержитъ слѣдующія подробности о путешествіи Принца *Жоанвилскаго*: „26 Октября отплылъ Принцъ изъ Кипра въ Латакію въ Сирію, куда прибывъ 28 ч. въ сопровожденіи нѣсколькихъ Офицеровъ, выступилъ на твердую землю и принятъ съ приличными его достоинству почестями. Въ тотъ же день онъ отплылъ въ Триполь, куда прибылъ чрезъ 24 часа. 30 ч. Принцъ съ нѣсколькими Офицерами отправился на гору Ливанъ, гдѣ привѣтствовали его всѣ Христіанскія племена. 31 ч. возвратился въ сопровожденіи сыновъ Шейка, которые по возвращеніи своемъ получили богатые подарки. Въ тотъ же день отплылъ онъ въ Байрутъ. 3-го ч. Ноября встрѣтилъ на пути Египетскій фрегатъ съ *Ибрагимомъ* Пашею, плывшій въ Триполь. Они взаимно привѣтствовали другъ друга пушечными выстрѣлами; впрочемъ эти корабли не имѣли съ собою никакого сношенія. 4-го ч. Принцъ отплылъ въ Яффу, куда прибылъ 6-го ч.; еще до прѣзда его, прибылъ курьеръ *Мегеда-Али*, уведомившій о скоромъ приплывіи Принца и доставилъ повелѣнія Губернаторамъ городовъ, чтобы всѣ

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P r u s s y.

Berlin, dnia 9 Grudnia.

Journal de Francfort, donosząc o wyszłym w Cennowie dziełku Pana James Fazy: „O ostatnich wypadkach w Strażburgu,“ w których autor usiłuje dowieść praw *Ludwika Napoleona* do tronu francuzkiego, powiada, że byż może, iż prawa te są jasne w oczach rodziny *Napoleona* i autora, ale nader są ciemne dla reszty czytelników.

— W Brostauer-Feld, blisko Głogowy, znaleziono złotą monetę, z czasów Cesarza *Adryana*; ważne odkrycie dla muzeum starożytności. (G.C.)

A u s t r y a.

Wiedeń, dnia 3 Grudnia.

Według najnowszych wiadomości z Neapolu, Król wyznaczył dzień 7 Stycznia 1837 roku, na dopełnienie uroczystego obrzędu zaślubin Arcy-Xiężniczki *Teressy*, w Trideucie odbyć się mających. Nim Arcy-Xiężniczka uda się tam w towarzystwie Dostojnego oycy swego, będą na jej cześć dawane w ciągu tego miesiąca bale i koncerty u tutejszego dworu.

— Przybył tu były Minister *Karola X*, Hrabia *Montel*, z Gorycyi, gdzie pozostawił okrytą żałobą, dostojną rodzinę, opłakującą dotkliwą stratę, którą poniosła. Ciało niebeszczyka *Karola X*, jest dotąd jeszcze złożone w sklepieniach kościoła Kapucyńskiego tamże, i niewiadomo, kiedy do Gracu przewiezione zostanie.

— Przybył tu ze Styryi J. C. W. Arcy-Xiężę *Jan*; wczoraj naradzał się z Xięciem *Metternichem*, Kancelerzem Państwa, który z przyczyny chrypki nie wychodzi z pokoju. (G.C.)

— *Kuryer Siedmiogrodzki*, najwyraźniej zaprzecza rozszerzonej przez rozmaite gazety zagraniczne wiadomości, iż 26 Sierpnia, w Hermanstadt, zmarły na cholerę Audytor Jenerał-Porucznik *Elsasser*, został żywcem pochowany, i że z przyczyny nieznaleszenia pierścienia, urzędowie odbyte odkopanie zwłok, odkryło smutny ten przypadek. Pomieniony dziennik dodaje, iż to jest wymysłem próżniackiej głowy, która w niedostatku interesujących wiadomości, zbywa swych korrespondentów, zmyślonemi powiastkami. Jeneralny Audytor *Elsasser*, pochowany był w 50 godz. po śmierci, gdy już zaczęły się okazać wyraźne ślady zepsucia, i że nigdy zwłoki jego nie były odkopywane. (A.P.S.Z.)

F r a n c y a.

Paryż, dnia 2-go Grudnia.

Mówią, że Poseł Stanów Zjednoczonych przy tutejszym dworze Pan *Cass*, ma zlecenie rozpocząć układy względem uregulowania wzajemnych stosunków handlowych obu krajów.

— Przybył tu i ma zamiar zabawić przez czas niejaki młodszы syn niefortunliwego Jenerała *Quesady*; starszy pojechał do Hawanny, zkad jest ich rodzina.

— *Messenger* donosi, że Rząd Portugalski podał Rządowi Angielskiemu mocną protestacyą we względzie znalezienia się gabinetu angielskiego podczas ostatniej kontrrewolucyi. Z dokumentu tego okazuje się podobno, że gabinet *Donny Maryi* pisał do Londynu i Bruxelli, aby odwołano Lorda *Howard de Walden* i P. *Vandeweyer*, jak niemniej że Poseł Portugalski P. *de Moncorvo* został już odwołany. Ostatnie to doniesienie potwierdzają także listy prywatne z Londynu.

— Dziennik *Toulonnais* zawiera następujące szczegóły opodróży Xięcia *Joinville*: „Dnia 26 Października odplynął z Cypru do Latakii w Syryi, dokąd przybył dnia 28 w towarzystwie kilku oficerów, wysiadł na ląd i przyjęty był z odpowiedniami stopniowi swemu oznakami honorowemi. Tegoż dnia odplynął do Tripolu, gdzie stanął we 24 godzin. Dnia 30 zrobił Królewicz z kilku oficerami wycieczkę do góry Libanu, gdzie go przyjmowały wszystkie plemiona chrześciańskie. Dnia 31 powrócił w towarzystwie synów Szeyka, którzy za powrotem swoim kosztowne otrzymali podarunki. Tegoż dnia odplynął do Beyruty. D. 3 Listop. spotkał na drodze fregate egipską z *Ibrahimem* Baszą, płynącą do Tripolu. Pozdrowiono się wzajemnie wystrzałami działowemi, ale z resztą oba te okręty żadnego z sobą nie miały związku. Dnia 4 odplynął Królewicz do Jaffy, gdzie stanął d. 6; przed nim jeszcze przybył goniec *Mehmeda Alego*, który doniósł o bliżkiem przybyciu Królewicza i Gubernatorom miast przywiózł rozkazy, aby wszelkie zlecenia Xięcia *Joinville* jak najszybciej wykonywali. Vice-Król do tego

требования Принца *Жоанвилскаго* строго были исполняемы. Вице-Король въ такой степени оказалъ свое благорасположеніе, что приказалъ исправить и очистить дорогу въ Иерусалимъ, зная намѣреніе Принца, отправиться туда. Определено, чтобы караванъ поклонниковъ подъ предводительствомъ Принца, оставилъ Яффу въ тотъ же вечеръ. И такъ путешественники предприняли походъ въ 6 час. вечера, въ сопровожденіи Губернаторовъ Яффы и Газы, а также 100 чел. конницы. Черезъ 3 часа Принцъ прибылъ въ Рамзу и тамъ переночевалъ. На другой день выехалъ къ нему на встрѣчу съ многочисленнымъ отрядомъ конницы, Губернаторъ Иерусалима. Въ 2 часа Принцъ прибылъ въ святой городъ. Войско выстроилось подъ ружье а все Христиане въ Иерусалимъ стали на окопахъ. Принцъ остановился въ монастырь. Въ остальную часть дня онъ занимался обозрѣніемъ всѣхъ достопримѣчательностей и посетилъ Губернатора. Онъ обѣщалъ Принцу исходить и посѣтять дозволеніе посѣтить мечеть *Омера*, въ которой до сихъ поръ не было ни одинъ Христианинъ. На другой день позволено Принцу вступить въ этотъ священный храмъ, но оставшаяся его свита была чрезвычайно встревожена, когда одинъ изступленный Музульманъ возмущалъ чернь противу сего соблазна. Но Губернаторъ поставилъ самыхъ вѣрныхъ своихъ солдатъ, предупредилъ все опасныя послѣдствія. 9-го ч. весь караванъ оставилъ Иерусалимъ и возвратился въ Яффу черезъ Вилеель, Иорданъ, Мраморное море и Назаретъ. *Солиманъ* Паша ожидалъ Принца въ Назаретъ, сопровождалъ его до Ст. Жанъ д'Акръ и находился при немъ до тѣхъ поръ, пока Принцъ не взомель на корабль *Ифигенія*, на которомъ онъ отправился въ Мальту, гдѣ осматривалъ Англійскіе военные корабли, сдѣлалъ смотръ войску тамошняго гарнизона и присутствовалъ на балѣ, который данъ былъ въ честь него.

3-го Декабря.

Маршала *Султы* черезъ несколько дней ожидаютъ въ Парижъ. Уже прибылъ Адыютантъ его Подполковникъ *Ноде*, который тотчасъ по приѣздѣ имѣлъ аудіенцію у Военнаго Министра.

— Князь *Полиньякъ* хотѣлъ отправиться въ Германію для извѣщенія собользнованія Герцогу *Ангулемскому*, впрочемъ медики отсовѣтовали ему эту поездку. Онъ прямо поѣдетъ въ Лондонъ, пробудетъ тамъ двѣ недѣли, а потомъ будетъ жить въ Девонширѣ у родственниковъ своей супруги. Князь *Полиньякъ* 56 отъ роду лѣтъ; 16 и 4 мѣсяца своей жизни провель онъ въ темницахъ.

— Говорятъ, что эскадра Адмирала *Гюгона* возвратится въ Брестъ. Въ Лиссабонѣ останется только изъ нея одинъ корабль.

— Нѣтъ сомнѣнія, что Генералъ Баронъ *Гюгонъ* назначенъ командиромъ Французскаго гарнизона въ Анконѣ.

— Имущество Французскаго банка, 26 ч. пр. м. составляло 99,000,000 наличными, 12,000,000 въ золотыхъ сливкахъ, и 150,000,000 въ векселяхъ и другихъ документахъ.

4-го Декабря.

Нѣкоторые журналы уведомили, будто нѣсколько членовъ дипломатическаго корпуса въ Тюильери, носили трауръ по Королю *Карлу X*, но *Журналъ Првній* признаетъ это ложнымъ.

— Принцъ *Жоанвилскій* 1-го ч. с. м. окончилъ свой карантинъ и сегодня ожидаемъ его въ здѣшнюю столицу.

— Карлистскій Генералъ *Итуральде* находившійся въ Валдуендо на $\frac{1}{2}$ часа пути отъ Нарваха, попался съ своею фамиліею Христиносамъ, которые неожиданно напали на это мѣсто.

— Правительство обнародовало слѣдующую телеграфическую депешу изъ Байонны отъ 1-го Декабря: „По донесеніямъ Генерала *Виллареалъ*, *Эспартеро* 27 ч. прош. м. не успѣлъ овладѣть мостомъ, который ведетъ къ Вильбао. Монастырь Св. Августина взять вмѣстѣ съ гарнизономъ. 28 ч. *Эспартеро* возобновилъ покушеніе, обратно отнять мостъ, но отраженъ. *Каса-Девія* 29 ч. предложилъ сдачу Вильбао, но гарнизонъ не хочетъ перейти сдачею. Съ утра сегоже дня началась пальба.

— Вчера на здѣшной биржѣ говорили о взятіи 1. Декабря Вильбао, что впрочемъ не подтвердилось. О взятіи монастыря Св. Августина, пишутъ изъ Байонны, что онъ сожженъ гарнизономъ, который не будучи въ состояніи удержаться, оставилъ его: 80 чел. Христиносавъ взято при семь въ плѣнъ. (G.C.)

— По донесеніямъ жур. *Quotidienne*, Канцлеръ Испанскаго ордена *Золотого Руна* *Донъ Гайетано де Кампо*, отнесся къ Королю *Людвигу Филиппу*, чтобы онъ, какъ кавалеръ тогоже ордена, согласно съ уставомъ, приказалъ совершить панихиду и отслу-

stopnia posunął względność swoją, że nawet kazał gościć do Jeruzolimy uprzętnąć i oczyścić, wiedząc że Królewicz tam udadź się zamierzył. Postanowioném było, iż karawana pielgrzymów, na czele której stanął Królewicz, opuścić miała Jaffę jeszcze tegoż samego wieczora. Jakoż karawana ta udała się w drogę o godzinie 6 wieczorem, w towarzystwie Gubernatorów *Jaffy* i *Газы*, oraz 100 jeźdźców. Po 3-godzinney podróży przybył Królewicz do Ramzu i tam przenocował. Nazajutrz wyjechał naprzeciw niemu, na czele licznego oddziału jeźdźców, Gubernator Jeruzolimy. O godzinie 2-ey stanął Królewicz w świętém mieście. Woyska stały pod bronią, a wszyscy chrześciance w Jeruzolimie stanęli na wałach. Królewicz zajął mieszkanie w klasztorze. Resztę dnia przepędził na oglądaniu wszystkich miejsc zajmujących i odwiedzeniu Gubernatora. Ten przyrzekł Królewiczowi wyjednać wstęp do meczetu *Omera*, w którym dotychczas nie postać mogła chrześciance. Nazajutrz dozwolono Królewiczowi wejść do tego świętego przybytku, ale jego pozostały orszak wielką nabawiony został trwogą, gdy jakiś fanatyczny Muзульманin podburzał pospólstwo przeciw temu sprośowaniu. Lecz Gubernator przez rozstawienie najwierniejszych żołnierzy swoich zapobiegł wszelkim dalszym złym skutkom. Dnia 9 cała karawana opuściła Jeruzolimę i powróciła do Jaffy przez Betlehem, Jordan, morze Martwe i Nazareth. *Soliman* Basza oczekiwał na młodого Królewicza w Nazarecie, towarzyszył mu do St. Jean d'Acre, i pozostał przy nim aż do wejścia na pokład okrętu *Iphigenia*, który zawiózł Królewicza do Malty, gdzie oglądał stojące tam angielskie wojenne okręty, odbył przegląd woyska załogi tameczney, i znajdował się na danym przez nie balu.

Dnia 5.

Маршалецъ *Soult* сподзiewаны jest za dni kilka w Paryżu. Poprzedził go już jego adjutant Podpótkownik *Naudet*, który zaraz po swoimъ przybyciu miał postuchanie u Ministra Woyny.

— Xiążę *Polignac* chciał udadź się do Niemiec dla złożenia kondolencyi Xięciu *Angoulême*; odradzili mu jednakъ doktorowie tę podróż. Pojedzie on wprost do Londynu, tam zabawi dni 14, a potem bawić będzie w Devonshire, u krewnychъ żony swojej. Xiążę *Polignac* liczy lat 56 wieku, z których 16 i mjesięcy 4 w więzieniachъ przepędził.

— Mówią, że eskadra Admirala *Hugon*, wróci do Brestu. W Lisbonie, jeden tylko pozostanie z niey okręt.

— Nie podpada już wątpliwości, iż Jenerał *Baron Hugon* jest przeznaczony na dowódcę załogi francuzkiej w Ankonie.

— Majątek banku francuzkiego wynosił d. 26 z. m. 99,000,000 fr. gotowemi pieniędzmi, 12,000,000 w sztabachъ złota, a 150,000,000 w wezlachъ i innych zabezpieczeniachъ.

Dnia 4.

Doniosły niektóre dzienniki, jakoby kilku członkówъ ciała dyplomatycznego, znajdowało się w Tuilleryachъ, mającъ na sobie żałobę po Królu *Karolu X*. *Journal des Débats* zaprzecza temu.

— Xiążę *Joinville* ukończył d. 1 b. m. kwarantannę swoją, i dziś spodziewamy się przybycia jego do tutejszey stolicy.

— Karolistowski Jenerał *Ituralde*, który znajdował się w Valduendo o kwadransъ drogi od Narvaja, wpadł z rodziną swoją w ręce Krystynistów, którzy niespodzianie to mjesyce najechali.

— Rząd ogłosił następującą depezę telegraficzną z Bajonny, pod dniem 1 Grudnia: „Podługъ doniesień Jenerala *Villareal*, 27 zeszłego mjesiaca *Espartero* nie zdołał opanować mostu do Bilbao prowadzącego. Klasztor San-Augustin, został wzięty wraz z załogą. D. 28 ponowił *Espartero* zamach na odebranie mostu, lecz został odparty. *Casa Eguja* wezwałъ dnia 29 miasto Bilbao, do poddania się, ale załoga nie chce kapitulować. Strzelanie zaczęło się od rana tegoż samego dnia.“

— Dnia wczorayszego mówiono na tutejszey giełdzie o wzięciu Bilbao dnia 1 Grudnia, co się jednakъ nie potwierdziło. O wzięciu klasztoru San-Augustin, donoszą z Bajonny, że podpalony został przez załogę, która widząc niepodobienstwo utrzymania się, opuściła go: 80 Krystynistów dostało się przytém w niewolę. (G.C.)

— Podługъ dziennika *Quotidienne*, Kanclerzъ hiszpańskiego orderu złotego *Runa*, *Don Gayetano de Campo*, wezwałъ Króla *Ludwika Filipa*, aby, jako Kawalerъ tegoż orderu, stosownie do statutówъ, kazałъ odprawić uroczyste żałobne nabożienstwo i 14 mszy za duszę zmar-

жить 14 литургій за упокои Короля *Карла X-го*, также кавалера Золотого Руна. Поманутый Канцлеръ неограничился однимъ только уведомленіемъ; онъ прописалъ статьи статута, что каждый кавалеръ, который бы не исполнилъ сей обязанности, долженъ быть приговоренъ къ денежной пени и отлученъ отъ ордена.

— Письмо изъ Констанціи отъ 29 ч. пр. м. сообщаетъ: „Принцъ Людвикъ *Bonaparte* написалъ къ матери своей второе письмо изъ Портъ-Луи отъ 17 Ноября, уведомляя ее о скоромъ отплытіи въ Нью-Йоркъ. Притомъ доноситъ, что онъ въ продолженіе года намѣренъ посѣщать разныя провинціи Соединенныхъ Штатовъ, а потомъ избрать постоянное мѣстопробываніе. Онъ намѣревается просить дядю своего Иосифа, чтобы продалъ ему нѣкоторую часть земли, коей воздѣлываніемъ онъ хочетъ заняться. На послѣдокъ проситъ прислать охотничьи его ружья и книги, присовокупляя, что ему обѣщали отдать 6,000 фр. которые онъ имѣлъ при себѣ въ Страсбургѣ.“

— Князь *Деказз* опасно боленъ.

— Слышно, что Адмиралъ *Руссенз* едва прибывшій Францію, скоро возвратится къ своему посту въ Турціи. Депеши исправляющаго Французскія дѣла въ Истамбулѣ, принуждаютъ его къ послѣдному возвращенію.

— Вчерашній министерскій журналъ напечаталъ слѣдующую телеграфическую депешу:

Байонна, 1-го Декабря.

„*Rodriguez de Vera* наименованъ Испанскимъ Военнымъ Министромъ вмѣсто *Г. Камбо*. Кортесы 26 Ноября единогласно приняли, что *Донъ-Карлосъ* лишается права на Испанскую Корону.“

— Извѣстіе о происшедшемъ между Французскимъ и Англійскимъ Правительствомъ нѣкотораго рода несогласіи, требуютъ еще подтвержденія. Утверждаютъ, что причиною сего была неудача предпріятій *Донъ-Фердинанда* въ Лиссабонѣ. Французское Правительство будто упрекало въ томъ Англійскій Кабинетъ, и на оборотъ. Несомнительно, что жители Лиссабона во время послѣднихъ переворотовъ происшедшихъ въ Белемскомъ дворцѣ, едва не сдѣлали ужаснаго покушенія на имущества и даже самыя Англичанъ, поселившихся въ Лиссабонѣ. (D. P.)

ВЕЛКОБРИТАНІЯ И ИРЛАНДІЯ.

Лондонъ, 2-го Декабря.

Король страдалъ легкою подагрой, но опять выздоровѣлъ.

— Лорда *Melbourne* завтра ожидаютъ въ Лондонѣ, для участвованія въ Кабинетномъ Совѣтѣ.

— Въ *Courrier* содержится: „Намъ поручено объявить, что Парламентъ не хотѣлъ открывать до 31-го Января. Отсрочка до сего времени опредѣлена въ тайномъ собраніи Совѣта въ Брейтонѣ.“

— Императорско-Россійскій Генеральный Консулъ въ Гамбургѣ *Г. Вахерахтъ*, сюда прибылъ.

— По донесеніямъ *Morning-Post*, Графъ *Дундональдъ* (Адмиралъ *Кохренъ*) вскорѣ отправится въ Парижъ, для предложенія членамъ института, результата новаго физическаго опыта.

— Изъ 100,000 ружьевъ, которыя Британское Правительство обѣщало доставить Испанскому, по извѣстіямъ *Курьера*, 50,000 уже отправлено, а послѣднее количество нагружено для отсылки.

— *Джерсей Геральдъ* уведомляетъ, по частнымъ письмамъ изъ Лондона, что Генералъ *Лемаршанъ* бесѣдовалъ съ Лордомъ *Пальмерстономъ*, въ слѣдствіе чего, Британскій легіонъ изъ Испаніи, немедленно возвратится домой.

— Сегодня въ полдень говорили на биржѣ, что изъ Португаліи прибылъ чрезвычайный курьеръ съ важными извѣстіями; содержаніе ихъ не извѣстно, но Португалскіе 5 проц. понизились на 43½ а 3 проц. на 27½. (A.P.S.Z.)

3-го Декабря.

Привиллегія для новаго Лондонскаго Университета, получила Королевское утвержденіе.

— Пожертвованія для постройки новой Епископальной церкви въ Лондонѣ, составляютъ уже 90,000 фун. (3,600,000 зл. п.)

— Судъ Королевской Лавы, книгопродавца *Степделъ*, за печатаніе соблазнительныхъ книгъ и картинъ, приговорилъ къ шестимѣсячному заключенію и къ представленію трехлѣтняго залога, составляющаго 100 фун. стер.

— Извѣстіе будто Князь *Монфортскій* собирался ѣхать въ Америку, неосновательно. Онъ нанялъ здѣсь два парадныхъ экипажа, и отправится въ Италію. Предположенное бракосочетаніе дочери его съ племянникомъ, отправленнымъ недавно изъ Франціи въ Америку (Людвикомъ *Наполеонемъ*) отсрочено. Но такъ, какъ они весьма расположены другъ къ дру-

тго *Króla Karola X*, również Kawalera orderu Złotego Runa. Wspomniany Kanclerz nie przestał na samém wezwaniu, lecz przytoczył artykuły statutu, iż każdy Kawaler, któryby w przeciągu jednego miesiąca nie dopełnił tego obowiązku, ma być skazanym na karę pieniężną i uważanym za utracającego order.

— List z Konstancyi pod d. 29 z. m. wyraża: „Xiąże Ludwik *Bonaparte* napisał do matki swojej drugi list z Port-Louis pod d. 17 Listopada, oznajmując o bliższym wyptuieniu do Nowego-Yorku. Donosi oraz, iż postanowił przez jeden rok z wiedzieć różne prowincye kraju Zjednoczonych Stanów, a potem obrać sobie stałe mieszkanie. Chce prosić stryjaswego, Józefa, aby mu sprzedał nieco gruntu, którego uprawę pragnie się zająć. Prosi nakoniec o przysłanie jego strzelb myśliwskich i książek, dodając, iż mu obiecano zwrócić 6,000 franków, które miał przysobie w Strażburgu.“

— Xiążę *Decazes* chory niebezpiecznie.

— Słychać, iż Admirał *Roussin*, zaledwo przybywszy do Francyi, ma wkrótce wrócić na swoje urzędowanie w Turcyi. Depesze sprawującego interessa francuzkie w Stambule zniewalają go do śpiesznego powrotu.

— Wczorayszy Ministeryalny dziennik umieścił następującą depeszę telegraficzną:

Z Bajonny, 1-го Grudnia.

„*Rodriguez de Vera* został mianowany hiszpańskim Ministrem Woyny, na miejscu Pana *Camba*. Stany uchwały dnia 26 Listopada jednomyślnie, że *Don Carlos* utracęprawo do korony hiszpańskiej.“

— Doniesienia, iż między Rządem Francuzkim a Angielskim nastąpił pewien rodzaj oziębłości, potrzebują jeszcze powiędzenia. Ci, którzy tak utrzymują, twierdzą, że powodem do niej było niudanie się zamiarów *Don Ferdynanda* w Lisbonie. Rząd francuzki miał czynić w tej mierze wyrzuty Rządowi Angielskiemu, a ten wzajemnie. To pewna, iż mieszkańcy Lisbony w czasie ostatnich zmian, zaszytych w pałacu Belem, o mało nie dopuścili się wielkich zdrożności na majątku i osobach Anglików, w Lisbonie osiadłych. (D. P.)

BRITANIA WIELKA I IRLANDYA.

Londyn, dnia 2-го Grudnia.

Król miał lekką podagrę, lecz znowu wyzdrowiał.

— Lorda *Melbourne* z powrotem oczekują jutro do Londynu, dla znaydowania się na radzie gabinetowej.

— W *Courrier* czytamy: „Upoważnieni jesteśmy oświadczyć, iż niema zamiaru otwarcia Parlamentu przed 31 Stycznia. Odroczenie do tego czasu, postanowione zostało na ostatniem zgromadzeniu Rady tajney w Brighton.“

— Cesarско-Россыyski Konsul Jeneralny w Hamburgu, *P. Bacheracht* tu przybył.

— Podług *Morning Post*, Hrabia *Dundonald* (Admirał *Cochran*), wkrótce uda się do Paryża, dla przedłożenia Członkom Instytutu wypadku, nowego doświadczania fizycznego.

— Ze 100,000 sztuk broni, które Rząd Angielski przyobiecał dostarczyć Hiszpańskiemu, podług *Kurjera*, wystął już 50,000, a pozostała część równie już ztadowana.

— *Jersey Herald* donosi podług listu prywatnego z Londynu, iż Jenerał *Lemarchant*, miał rozmowę z Lordem *Palmerston*, skutkiem czego, legion Angielski z Hiszpanii natychmiast powróci do Anglii.

— Mówiono dzisiaj na giełdzie, iż przybył z Portugalii umysłny goniec z ważnemi wiadomościami; niewiadomo co się w nich zawierało, lecz Portugalckie papiery 5 proc. spadły na 43½, a 3 proc. na 27½. (A.P.S.Z.)

Dnia 3.

Przywilej dla nowego uniwersytetu w Londynie, otrzymał już potwierdzenie Królewskie.

— Składka na budowę nowego kościoła episkopalnego w Londynie, wynosi już 90,000 funt. szt. (zł. pol. 3,600,000).

— Sąd Ławy Królewskiej, skazał xięgarza *Stakdele*, za drukowanie sprośnych xiążek i obrazów, na sześciomiesięczne więzienie i na stawienie trzechletniej rękóymy, wynoszącej 100 funt. szt.

— Wiadomość, jakoby Xiąże *Montfort* wybierał się do Ameryki, była bezzasadną. Zamówił on tutaj dwa paradne powozy i pojedzie do Włoch. Zamierzone małżeństwo córki jego z synowcem, właśnie co z Francyi do Ameryki wysłanym (Ludwikiem *Napoleonem*), zostało odłożone. — Ze jednak przywiązanie obóyga ku sobie ma być znaczne, być może, iż zamęzcie nastąpi

гу, то можетъ стать, что обрученіе будетъ сдѣла-
но въ Америкѣ.

— *Morning-Post* утверждаетъ, что ни *Ротшильдъ*,
ни *Рикердо*, ни *Ардоанъ*, не хотѣли вступать ни въ
какіе переговоры съ Испанскимъ Правительствомъ
о новомъ займѣ, 4,200,000 фун. стер.

— Сиръ Мартинъ *Шу*, Президентъ Королевской
Академіи, дѣлаетъ теперь портретъ Короля съ на-
туры.

— Въ Нотингамѣ сгорѣла биржа. Огонь распро-
странился отъ газа, которымъ освѣщенъ былъ боль-
шой циферблатъ часовъ въ ночное время. Убытокъ
считаютъ въ 10,000 фун. стер.

— *Texas Telegraph* отъ 5-го Октября, напечаталъ
уже известія объ открытіи конгресса сего новаго края
и посольства нынѣшняго Президента *Бурнета*. Въ
этомъ посольствѣ сказано между прочимъ, что *Г. То-
би* въ Нью-Орлеанѣ, получилъ уполномоченіе изъ Те-
кса для выпуска въ обращеніе Государственныхъ
ассигнацій на 500,000 акровъ земли, считая на одинъ акръ
по 50 цент. (G.C.)

Д А Н І Я.

Копенгагенъ, 28-го Ноября.

Въ Воскресенье 27-го Ноября наложенъ при Дво-
рѣ трауръ по случаю кончины Короля *Карла X*,
который по обыкновенію будутъ носить вмѣстѣ съ
другимъ, несвятимъ еще придворнымъ трауромъ.
(A.P.S.Z.)

И т а л і я.

Римъ, 19-го Ноября.

Доселѣ не слышно было здѣсь объ арестахъ, какъ
это донесли газеты изъ другихъ Итальянскихъ Госу-
дарствъ. Между тѣмъ здѣсь не было безопасно, и-
бо вездѣ было слышно о революціонномъ заговорѣ,
распространяемомъ иностранными агентами. Жела-
тельно, чтобы въ Папскихъ владѣніяхъ никто не за-
мѣшался, и всѣ бы научились изъ примѣра тѣхъ,
которые бывъ соблазнены иностранными агентами о-
суждены на пожизненное заключеніе, но по милости
Папы на будущей недѣлѣ изъ Чивита-Веккія, гдѣ
они всѣ почти собрались, отправлены будутъ въ Аме-
рику. — Впрочемъ здѣсь почти исключительно заняты
холерою и даже оставлены многія нужныя дѣла, по-
тому, что Министры безпрестанно совѣщаются о пред-
пріятіи различныхъ мѣръ.

— За упокой *Карла X*, здѣсь совершена Монсиньо-
ромъ *Реузъ* торжественная панхида, на которой при-
сутствовали всѣ Французскіе Карлисты. Слышно,
что духовникъ покойнаго Короля, Кардиналь *Латиль*
прибудетъ сюда, но кажется это основано на догад-
кахъ. Верховныя власти не были бы довольны, если-
бы онъ отправился въ свое Епископство въ Реймсъ.

— Кардиналь *Остини* прибылъ сюда изъ Вѣны и
отдавъ поклонъ Папѣ, принималъ поздравленія духо-
венства, иностранныхъ дипломатовъ, дворянства и
Государственныхъ Чиновъ. Въ Понедѣльникъ Карди-
наль въ консисторіи изъ рукъ Папы получить кар-
динальскую шапку. На будущей недѣлѣ онъ отпра-
вится въ свою Епархію Іези.

Неаполь, 19-го Ноября.

Обракосочетаніи Короля съ Принцессою, дочерью
Эрцгерцога *Карла*, и здѣсь уже известно, но еще
не официально. Сегодня вечеромъ, въ день рожде-
нія Королевы матери, театры украшены и иллюми-
нованы; при семъ случаѣ, соблюдаемы были также
обыкновенныя церемоніи. Здѣшній гарнизонъ каж-
дый день бываетъ въ церквахъ и молится о прекра-
щеніи холеры; для очищенія воздуха, предъ каж-
дою церковію вечеромъ раскладываютъ огонь и стрѣля-
ютъ изъ мортиръ. На прибывшемъ сюда недавно
Англійскомъ кораблѣ, какъ узнали, заболѣло восемь
матросовъ еще неимѣвшихъ сообщенія съ городомъ;
это служить новымъ доказательствомъ, что зараза
переходитъ съ воздухомъ. (A.P.S.Z.)

И с п а н і я.

Мадридъ, 25-го Ноября.

Español увѣдомляетъ изъ Валенціи отъ 19 Ноя-
бря: „Вчера открыли здѣсь заговоръ для обнародованія
Карла V Королемъ, что предположено было испол-
нить въ то время, какъ національная гвардія выступи-
тъ на парадъ въ *Алмеду*. Положено было запереть ворота
города, овладѣть крѣпостью и воспретить національ-
ной гвардіи возвращеніе въ городъ. Задержано нѣ-
сколько человекъ и между прочими Офицеры, при кото-
ромъ нашли списокъ всѣхъ лицъ. *Кабрера* 15 ч. с. м.
въ *Албасетѣ* взялъ въ плѣнъ 12 конныхъ націо-
нальныхъ гвардейцевъ. Опасаются, чтобы онъ не во-
шелъ въ Валенцію. Карлистскій отрядъ изъ 600 чел.
пѣхоты и 100 конницы, 15-го ч. с. м. находился въ
Рубіелосѣ.“ (D.P.)

въ Америкѣ.

— *Morning Post* запевнѣя, że ani *Rotschlid*, ani *Ri-
cardo*, ani *Ardoin*, nie chcieli wchodzić w żadne u-
kłady z Rządem Hiszpańskim o nowozamierzoną poży-
czkę 4,200,000 funt. szt.

— *Sir Martin Shee*, Prezes Akademii Królewskiej,
maluje teraz portret Króla z natury.

— W Nottingham spaliła się giełda. Ogień powstał
z gazu, którym oświecano wielki cyferblat zegaru w
nocy. Zrządzoną szkodę szacują na 10,000 funt. szt.

— *Dziennik Texas Telegraph* z d. 5 Października,
umieścić już wiadomość o otwarciu kongresu tego no-
wego kraju, wraz z poselstwem teraźniejszego Prezy-
denta *Burnet*. W poselstwie tém powiedziano mię-
dzy innemi, że *Pan Toby* w New Orleans, otrzymał
pełnomocnictwo z Texas, do wypuszczenia w obieg pa-
pierowych pieniędzy za wartość 500,000 akrow grun-
tow, rachując akr po 50 cent. (G.C.)

D A N I A.

Kopenhaga, 28-go Listopada.

W niedzielę 27 List. u dworu przywdziana zo-
stała żałoba z okoliczności zgonu Króla *Karola X*, któ-
ra zwyczajnym sposobem, z inną, trwającą jeszcze ża-
łobą dworu, ma byćdż noszona. (A.P.S.Z.)

W ł o c n y.

Rzym, dnia 16 Listopada.

Dotąd nie jeszcze tu niestety o uwięzieniach,
jak o tém doniosły już dzienniki z innych Państw Wło-
skich. Tymczasem nie było tu całkiem bez niebez-
pieczeństwa: gdyż z różnych stron dochodziły wiado-
mości o związkach rewolucyjnych rozszerzonych przez
agentów zagranicznych. Życzyćby należało, ażeby ni-
kogo w tém nieskompromitowano z Państwa Papiez-
kiego, i ażeby wszyscy przekonali się z przykładu tych,
którzy dawniej, uwiedzeni przez agentów cudzoziem-
skich, zostali skarani na dożywotnie więzienie, lecz z ł-
ski Papieża, na przyszłym tygodniu, z Civitta-Vecchia,
gdzie się wszyscy już zgromadzili, odesłani będą do
Ameryki. Zresztą teraz wyłącznie tu prawie zajmują się
cholera, tak, iż potrzebne interesa na stronę odłożone
zostały: gdyż ministrowie cały czas obracają na narady
względem przedsięwzięcia rozmaitych środków.

— *Monsignore Retz*, odprawił uroczystą mszę żało-
bną za duszę Króla *Karola X*, na której się znajdowali
wszyscy Karoliści francuzcy. Słychać, iż spowiednik
zmarłego Króla, Kardynał *Latil*, jest tu oczekiwany, lecz
zdaje się, iż to oparte jest tylko na domysłach. Wyższe
władze niechętnieby zapewne patrzyły, jeśliby się on
udał do Biskupiey swej stolicy w Rheims.

— Kardynał *Ostini* przybył tu z Wiednia i zło-
żywszy Papieżowi swą wizytę, wczora i dzisiaj przyji-
mpwał powinszowania duchowieństwa, zagranicznych
Dyplomatyków, Szlachty i znakomitszych Urzędników
Państwa. W poniedziałek na Konsystorzu Kardynał
przyjął z rąk Papieża Kapelusze. Na przyszłym tygo-
dniu wyjedzie do swej dyecezyi Jesi.

Neapol, 19 Listopada.

O mającém nastąpić zaślubieniu Króla z Arcy-Xię-
żniczką, córką Arcy-Xięcia *Karola*, i tu już jest wiado-
mo, lecz nie ogłoszono jeszcze o tém urzędowie. Dzisiaj
wieczorem z powodu dnia urodzin Królowey, matki,
teatra będą ozdobione i illuminowane, z odbyciem ra-
zem z wyjąznych ceremonii. Żałoga tutejsza codzien-
nie odwiedza kościoły, błagając Boga o pomoc przeciw
cholery, a dla oczyszczenia powietrza, co wieczor przed
każdym kościołem rozniecają ogień i strzelają z moż-
dżerzy. Na przybyłym tu niedawno okręcie Angiel-
skim, zachorowało, jak się dowiedziano z pewnością,
pierwicy, niż mieli komunikacyą z miastem, ośmiu
mających na cholera, co służy nowym dowodem, iż
zaraza udziela się przez powietrze. (A.P.S.Z.)

H I S Z P A N I A.

Madryt, dnia 25-go Listopada.

Español donosi z Walencyi pod dniem 19 Li-
stopada: „Wczoraj wieczorem odkryto tu zamysł o-
głoszenia *Karola V* Królem, co miało nastąpić w cza-
sie, gdy gwardya narodowa zgromadzi się na parady
w *Alameda*. Chciano zamknąć bramy miasta, opano-
wać cytadellę, i wzbronić gwardyi narodowej powró-
tu do miasta. Aresztowano kilka osób, a między nie-
mi oficera, przy którym znaleziono listę imienną spi-
skowych. *Cabrera* wziął d. 15 b. m. w *Albaceta* 12
gwardzistów narodowych konnych, w niewolę wojen-
ną. Obawiają się weyścia jego do *Walencyi*. Oddział
Karlistów, wynoszący 600 ludzi piechoty i 100 jazdy,
znajdował się d. 15 b. m. w *Rubielos*. (G.C.)

ТУРЦИЯ.

Константинополь, 19-го Ноября.

Сношенія Порты съ Египтомъ или лучше Султана съ *Мехмедомъ-Али*, приняла нѣсколько благоприятный видъ; однако должно сомнѣваться на счетъ искренняго ихъ согласія. Вице-Король Египта желалъ бы власть свою сдѣлать наследственною, на что Султанъ никогда несогласится, а Англійскіе Министры будутъ не столь неблагоприятны, чтобы ему совѣтовать это.

— Слышно, что Султанъ намѣренъ возстановить сношенія между Исникидъ и Кили при Черномъ морѣ. Впрочемъ кажется, что этотъ проектъ принадлежитъ къ числу многихъ другихъ, о коихъ говорить нѣсколько времени, а потомъ забываютъ.

— Извѣстія изъ Триполя ограничиваются замѣчаніемъ, что тамошнія торговныя и политическія отношенія, остаются попрежнему. Срокъ Посольства Капитана Паши уже окончился; и такъ онъ скоро отправится. Съ нетерпѣніемъ ожидали туда Адмирала *Ролея*, для прекращенія недоразумѣній происшедшихъ между Мальтійцами и *Тагиръ Пашею*, тѣмъ болѣе, что эти несогласія принимаютъ рѣшительный оборотъ. До сихъ поръ, Порты оставалась равнодушною, но въ Триполь получено письмо изъ Стамбула, по которому надѣются, что Австрійскій Интернунцій и Англійское посольство предпримутъ дѣйствительныя мѣры, чтобы склонить Порту къ исполненію обязательства Трипольскаго Регенства въ отношеніи Австрійскихъ и Англійскихъ купцовъ. Торговля совершенно остановлена.

— Все распоряженія Египетскаго Паши, естественно обращаютъ здѣсь высочайшее вниманіе, а каждый признакъ униженія его могущества доставляетъ большое удовольствіе Дивану и Христіанамъ. Вообще власть его почитаютъ здѣсь весьма значительною. Паша старается прекратить сношенія Сирійскихъ своихъ подданныхъ съ Англійскими провинціями, чтобы не произвестъ связей, которыя могли бы быть опасны его правленію. Почти невозможно Турецкимъ кораблямъ получить дозволеніе приплыть къ берегамъ въ Тарсусъ и другихъ Египетскихъ портахъ, хотя онъ приходитъ съ тѣхъ мѣстъ тѣ даже и въ слѣдъ морской извы. *Ибрагимъ-Паша* тщательно укрѣпляетъ ущелья провинціи Адана и всѣми мѣрами затрудняетъ торговлю съ остальными частями Малой Азіи. Наружно благопріятствуетъ снѣ христіанамъ въ Сиріи, которые номинально исключены отъ набора, но за то принуждаетъ ихъ заниматься при крѣпостныхъ работахъ; они удалены отъ своихъ домовъ, не получаютъ платы, имѣютъ скудное продовольствіе; а еще хуже съ ними обращаются, и они тысячами умираютъ. Укрѣпленія въ Аданѣ, Кара-Богазъ и проч. почти уже кончены, а большая часть Египетской арміи въ Сиріи, кромѣ гарнизона въ Дамашка, Алеппо и прочихъ, стоитъ на границахъ Малой Азіи. (D.P.)

ЕГИПЕТЪ.

По извѣстіямъ изъ Александріи отъ 7 Ноября, какъ сказано въ Англійскихъ газетахъ, *Мехмедъ-Али* возстановленъ, но въ Йеменѣ обстоятельства послужили къ его вреду. 4,000 полкъ черныхъ, отправившійся въ Мартъ изъ Египта, отъ различныхъ несчастій и недостатка продовольствій, убыль до 400. Команду въ Йеменѣ имѣлъ *Хуршидъ* Паша. Сирія была спокойна; *Салиманъ-Бей* командовалъ въ Бейрутѣ. Въ Египтѣ все было спокойно, но тамъ крайняя бѣдность. Дано повелѣніе къ заложенію чугунной дороги изъ Каира въ Суецъ. (A.P.S.Z.)

СѢВЕРО-АМЕРИКАНСКІЕ СОЕДИНЕННЫЯ ШТАТЫ.

Нью-Йоркъ, 10-го Ноября.

Нѣкоторыя области Соединенныхъ Штатовъ объявили себя противу *Г. Буррена*. По послѣдному сравненію голосовъ, въ пользу его было 113 баловъ, (болѣе изъ сѣверныхъ владѣній); но уже противу него было 124 голоса; не вынутыхъ, а потому и неизвѣстныхъ оставалось 54.

— Въ Филадельфій занимались планомъ за десять уже лѣтъ предначертаннымъ на счетъ составленія подробной карты южнаго моря, ибо всѣ изданныя до сихъ поръ частными людьми, недостаточны.

— Остатокъ въ Генеральной казнѣ Соединенныхъ Штатовъ, который долженъ быть раздѣленъ между союзными краями, 5 Ноября составлялъ 45 милліонъ доллар. (414 мил. зл. поль.)

— Мы представляемъ собою отличный примѣръ свѣту: Правительство наше не имѣетъ долга; Англія и Франція у насъ въ долгу; въ казнѣ находится 50 милліонъ долларовъ; всѣ наши произведенія въ большой цѣнѣ; всѣ классы жителей дѣятельны; впрочемъ кто желаетъ получить деньги, для торговли, должно платить съ нихъ $\frac{1}{2}$ или 2 проц. въ мѣсяць. (G.C.)

ВИЛЬНА. Типографъ А. Марциновскаго. Печатать дозволяется. Декабря 11 д. 1836 г. — Цензоръ Студ. Совѣт. и Кав. Левъ Бороскнѣ

ТУРСЬА.

Konstantynopol, d. 19 Listopada.

Stosunki Porcy z Egiptem, a raczej Sułtana z *Mehmedem Alim*, przybrały nieco przyjaźniejszą barwę, wątpić jednak można o szczerém ich pojednaniu. Wice-Król Egiptu chciałby swą władzę uczynić dziedziczną, na co Sułtan nigdy nie da przyzwolenia, a ministrowie angielscy nie będą tyle nierozważni, aby mu to doradzać mieli.

— Słychać, że jest zamiarem Sułtana, przywrócić związek między Isnikmid a Kili nad morzem Czarném. Zdaje się atoli, że ten projekt należy do tysiąca innych, o których mówią przez chwilę, a potem zupełnie zapominają.

— Doniesienia z Trypolu ograniczają się na uwagę, że tameczne stosunki handlowe i polityczne, znajdują się w dawném położeniu swoim. Missya *Kapudana* Baszy miała się już ku końcowi; odjazd jego ma też niezadługo nastąpić. Oczekiwano tam z utęsknieniem na przybycie Admirala *Rowley*, dla zataśnienia nieporozumień wszczętych między Maltańczykami a *Tahir* Baszą, ile, że te nieporozumienia przybierają charakter coraz więcej stanowczy. Aż dotąd zachowała się Porta obojętnie, ale odebrano w Trypolu list ze Sтамбуtu pisany, i wynurzający nadzieję, że Internuncyusz austriacki i Legacya angielska, silnie przedsięwzją kroki, ażeby nakłonić Portę do wykonania zobowiązań Regencyi trypolitańskiej zaciągniętych względem kupców austriackich i angielskich. Handel znajduje się w najszybszym zatamowaniu. (G.C.)

— Wszelkie rozporządzenia Baszy Egiptu, zwracają tu naturalnie największą uwagę, a każda oznaka upadku jego potęgi, sprawia wielką radość Dywanowi i Chryściejanom. W ogólności poczytują tu panowanie jego za bardzo wątpie. Basza stara się przeciąć swoim poddanym Syryjskim wszelkie stosunki z prowincjami angielskimi, aby nie powstały związki, któreby się panowaniu jego mogły stać niebezpiecznymi. Niepodobna jest prawie tureckim okrętom otrzymać pozwolenie wylądowania w Tarsus i innych portach egiptskich, chociaż przybywają z miayse, gdzie niema żadnego śladu morowego powietrza. *Ibrahim* Basza wzmacnia najszybszym sposobem prowincyi Adana i wszelkimi sposobami utrudnia handel z resztą Azyi-Mniejszej. Pozornie sprzyja Chryściejanom w Syrii, którzy nominalnie wylączeni są od konskrypcyi, ale za to zmusza ich do pracowania przy robotach fortyfikacyynych, gdzie oddaleni od swoich domów, niepłatni, źle żywieni, i gorzszego jeszcze doznając obchodzenia się, tysiącami umierają. Fortyfikacye w Adana, Kara-Boghaz i t. d. są już prawie ukończone, a większa część armii egiptskiej w Syrii, oprócz załogi miast: Damaszku, Aleppu i innych, stoi na granicy Azyi-Mniejszej. (D.P.)

ЕГИПЕТЪ.

Podług doniesień Angielskich Dzienników z Alexandryi pod 7 Listopada, władza *Mehmeda Alego* znowu została przywrócona, lecz w Yemen, okoliczności przybrały obrót ku jego szkodzie. Półk ze 4,000 czarnych, który w Marcu wyszedł z Egiptu, przez rozmaite klęski i niedostatek najpotrzebniejszych do życia zapasów, zmniejszył się do 400 ludzi. Dowódcą w Yemen jest jeszcze *Charszid* Basza. Syrya była spokojna, *Soliman* Bei dowodzi w Beirucie. W Egiptcie wszystko było spokojnie, lecz w największej nędzy. Wydane zostały rozporządzenia do założenia drogi żelazney z Kairu do Suez. (A.P.S.Z.)

STANY ZJEDNOCZONE AMERYKI PÓŁNOCNEJ.

New-York, 10-go Listopada.

Niektóre kraje związku Stanów Zjednoczonych, oświadczyły się przeciwko Panu *Burren*. Podług ostatniego obliczenia głosów, miał on 113 kreszek za sobą, (najwięcej z krajów północnych), ale było już 124 kreszek przeciwko niemu; zostawało jeszcze niewyrzeczonych, a zatem niepewnych, 54.

— W Filadelfii zaymowano się już od lat 10 zaprojektowanym na kongressie planem zdjecia dokładnej mapy morza Południowego, ponieważ wszystkie dotychczasowe, przez osoby prywatne wydane, są niedostateczne.

— Superata w skarbcu jensralnym Stanów Zjednoczonych, przypadająca do podziału między kraje związkowe, wynosiła na dniu 5 Listopada 46 mill. dolarów (414 mill. zł. pol.).

— Osobliwszy widok dajemy z siebie swiatu: nasz rząd nie ma długów; jesteśmy wierzycielami Anglii i Francyi; w skarbie leży 50 millionów dolarów; płozdy nasze są wszystkie w cenie wysokiey; wszystkie klasy mieszkancow są czynne, a przecież, chcąc dostać pieniędzy na interessa handlowe, trzeba od nich płacić $\frac{1}{2}$ lub 2 proc. miesięcznie. (G.C.)